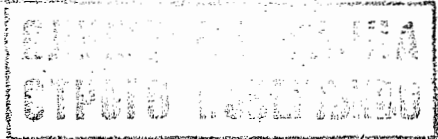

95052

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
RESOR DRŽAVNE BEZBEDNOSTI
CENTAR RESORA DB SREMSKA MITROVICA
10.04.1995. godine

- srpski ekstremizam

PRILOG ZA IZRADU TEME: "AKTIVNOST EKSTREMISTA IZ SRS SA POSEBNIM OSVRTOM NA PARAVOJNO ORGANIZOVANJE I NAORUŽAVANJE"

U cilju sagledavanja sadašnjeg delovanja ekstremista SRS neophodno je izneti i kraću genezu njihove delatnosti u poslednje dve godine koja će dati realniju sliku sadašnjeg stanja.

Naime, krajem 1992. godine i tokom 1993. godine na teritoriji našeg Centra, SRS sa svojom sekcijom - SČP se organizovala kao organizacija sa svim karakteristikama paravojne formacije, opskrbljena lakim naoružanjem, uglavnom poreklom iz RSK. Kao takva, vremešom se SČP izdvaja uzimajući primat u smislu selekcije lica koja mogu biti članovi SRS. Pored toga u skoro svim MZ opština Sremska Mitrovica, Šid, i delimično Rume osnivaju ogranke tzv. "Mesne odbore" pod vidom prikupljanja informacija od građana srpske nacionalnosti o delovanju Hrvata i Muslimana jer navodno SJB i RDB imaju tolerantan odnos prema istima.

Na osnovu toga ekstremni pojedinci stupaju u organizovanje grupa od po nekoliko lica po ugledu na sistem "crnih trojki", te kod "nepodobnih" Hrvata i Muslimana vrše napade na fizički integritet i imovinu. Ohrabreni takvim načinom rada sredinom 1993. godine pripremaju osnivanje organizacije sa statutom, zakletvom i drugim obeležjima.

Ustrojstvo planirane organizacije je određeno tako što su glavni nosioci ekstremne delatnosti "zaslužnim" pojedincima uz

navodni dogovor sa liderom SRS dodelili zvanja četničkih komandanata na nivou opština i komandira na nivou MZ. Pored toga u organizaciji je uvedeno proveravanje "podobnosti" jer su u istoj oformili i "formacijska mesta" oficira za vezu, bezbednost i dr., za šta su ilegalno odštampali knjižice slično važećim vojnim legitimacijama VJ - crvene boje, sa fotografijom i konstatacijom o vojnoj obučenosti kandidata - pripadnika SČP.

Prateći navedenu aktivnost SRS - SČP naš Centar je oktobra meseca 1993. godine energičnom akcijom presekao navedenu delatnost, lišivši slobode kreatore sekcije, protiv kojih su podnete krivične prijave nadležnim sudovima u Sremskoj Mitrovici, po kojima se vodi sudski postupak koji je još u toku. Preduzeta akcija CRDB Sremska Mitrovica je u dobroj meri uzdrmala redove ekstremista što je imalo odjeka i u široj javnosti na teritoriji Srema i Republike Srbije.

Prezentovano je bilo bitno navesti jer je 1994. godina za razliku od prethodne bila godina medjusobnih optužbi u njihovim redovima, rascapa u svim segmentima vertikalne hijerarhije.

Ipak funkcionisanje kroz oblike delovanja MO i OO SRS još uvek je odolevalo gore pomenutoj pometnji. Kroz pokušaje da se očuva jedinstvo i pridobiju novi članovi, organizuju tribine u mestima gde je po njihovim procenama još uvek bilo pogodno tlo, kojima prisustvuju čelnici SRS. Uglavnom se "rehabilitacija" stranke preko mitinga odvijala kroz kritiku sadašnje vlasti u Republici Srbiji i SRJ, vredjanje ličnosti i institucije Predsednika Republike Srbije, uz apele da se ne prihvati zvanična politika koja se navodno odrekla Srba u bivšoj Republici BiH i Republici Hrvatskoj.

Nakon lišenja slobode lidera SRS i u vreme izdržavanja kazne zatvora od strane istog, ekstremisti sa većim entuzijazmom, igrajući na "kartu" kršenja demokratije nastoje pridobiti

javnost kako u Republici Srbiji tako i Republici Srpskoj i RSK. Kroz razne oblike, kao što su apeli za puštanje na slobodu lidera JRS, širenje dezinformacija u javnosti kojima su nastojali uneti uznemirenost, kao i kroz pokušaje da diskredituju visoke funkcionere SRJ i Republike Srbije kroz prikupljanje navodnog kompromitujućeg materijala, preko nezavisnih TV medija u Republici Srbiji, a posebno u Republici Srpskoj, nailaze na prijem ali ne sa očekivanim efektom.

Vremenom i sami svesni da je "narod u koga su verovali" suviše preokupiran porbom za bolji egzistencijalni položaj sredinom protekle godine počinje lagano ali već započeto osipanje članstva, uz kalkulisanje najekstremnijih lica čiji deo je zauzimao mesta od opštinskih odbornika do republičkih poslanika.

Entuzijazam gubi prednost nad ličnim interesima, jer se pojedinci u sprezi sa licima sklonim kriminalu bogate na račun stranke. Navedeno ne ostaje nezapaženo u nižim institucionalnim oblicima SRS (MO, OO SRS) gde dolazi do sve češćih sukoba, ali i preorijentacija.

Na političkoj sceni se pojavljuje nova stranka, SRS "Nikola Pašić" koja se afirmiše na teritoriji našeg Centra u vreme ponovne aktivnosti lidera SRS nakon izdržane kazne. Još uvek, ali ne kao ranije, ugled Vojislava Dr. Šešelja "vraća" nad najekstremnijima u SRS da pokušaju da se ponovo jače i agresivnije nametnu javnosti. Na sve češćim sastancima MO, OO i Regionalnog odbora nastoje da anuliraju postojanje uporišta SRS "Nikola Pašić" koju predstavljaju kao izdajničku kao i njene članove, uzdajući se u navodno svoje staro - očuvano jezgro uz pridobijanje novih neiskompromitovanih članova.

Početak 1995. godine do danas je obeležen daljim padom aktivnosti u redovima ekstremista SRS, nagomilanim nepoverenjem i sve otvorenijim sukobima pojedinaca i grupa, kako međusobno, tako i sa rukovodstvom u Beogradu. Sukobi su eskalirali do te mere da su iz SRS - SČP isključeni njeni najekstremniji članovi - osnivači i kreatori skoro svih aktivnosti.

Kada se uzme sve napred navedeno u obzir smatramo da će medijska pažnja prema SRS - SČP koja je već u opadanju i dalje opadati, kao i da će odbornici u SO na teritoriji Srema biti bez značajnijeg uticaja na rad Skupština opština i donošenje odluka, bez obzira na njihove težnje da vrše opstrukcije istih.

Ekstremisti iz redova SRS mogu trenutno jedino uporište potražiti u pojavi narastajućeg nezadovoljstva radnika u preduzećima koja su uglavnom u lošem finansijskom položaju, što je već na teritoriji Centra evidentirano.

Glavni nosioci ekstremističke delatnosti SRS na teritoriji CRDB Sremska Mitrovica su Petrić Milenko (pod tretmanom RDB) i Vasić Nikola (poslanik Skupštine Republike Srbije) iz Šida, Čvrljević Mladen, Milošević Gradimir, Sekulić Petar (svi pod tretmanom RDB), Herceg Zoran (bio pod tretmanom RDB), Rosić Dr. Radisav, Stanivuković Brane i Škrpan Stjepan, svi sa teritorije SO Sremska Mitrovica, Žarkov Sava (pod tretmanom RDB), Petrović Nebojša i Zečević Milorad, svi iz Rume i Dimić Dragan, Rakić Milenko, Miljević Dušan i Radojević Aleksandar iz Indjije.

Pored navedenih lica, nosilaca ekstremne delatnosti okuplja se i jedan broj lica, moglo bi se reći vernih pratilaca navedenih, čija aktivnost se ogleda u realizaciji planova i namera nosilaca ekstremne delatnosti.

Imajući u vidu da SRS - SČP kako u svojim javnim nastupima, tako i na stranačkim sastancima iznosi da iza sebe ima na hiljade sledbenika, naša saznanja ukazuju da se na teritoriji CRDB Sremska Mitrovica kao sledbenici ekstremista SRS u pravom smislu reči može izdvojiti ne više od 300-400 lica, ne računajući tzv. simpatizere koji se animiraju jedino u predizbornim i izbornim aktivnostima stranke.

Navodeći brojnost i glavne nosioce ekstremne delatnosti SRS, treba istaći starosnu i intelektualnu strukturu pomenutih lica. Naime, radi se o tome da navedena struktura u proseku prelazi starosnu granicu od 35. godina, da se veći broj lica regrutovao iz redova lica sklonim kriminalnim radnjama, dok se deo tzv. "intelektualne elite" - koji je neznatan, opredelio u SRS iz karijerističkih ambicija. Iz prednje iznetog proizilazi, što je i provereno da SRS - SČP medju strukturom lica od 18-25. godina starosti skoro da i nema pristalica. Isto tako evidentiran je i odliv članstva SRS u redove drugih stranaka i organizacija koje deluju sa pozicija srpskog ekstremizma, najčešće u SNO i SČO. Razlog za napuštanje stranke je uglavnom bio u tome što su isti smatrali da je SRS - SČP izgubila na prethodnoj agresivnosti i oštrini, zapostavivši akciono delovanje na račun političkih rasprava.

Nadovezujući se na uvodni deo iznetog treba istaći da na teritoriji CRDB Sremska Mitrovica trenutno nije utvrđeno egzistiranje bilo kakvog oblika paravojnog organizovanja. Presecanjem njihove aktivnosti 1993. godine ovakav oblik delovanja se sveo na pojedinačne zamisli najekstremnijih lica ali bez uspeha. Vezano sa time i ilegalno naoružavanje je preraslo u pojedinačne akcije u dobrom delu u cilju preprodaje - sticanja imovinske koristi.

Već početkom 1994. godine ekstremisti SRS uspostavljaju čvršće veze sa ekstremistima iz RSK i Republike Srpske. Veze su postojale i prethodnih godina, ali u 1994. godini se intenziviraju jer se oslonac u Republici Srbiji sve više gubio.

Intenzitet kontakata je bio veći sa Republikom Srpskom i njenim ekstremistima (i u redovima oficira VRS) a naročito nakon ekonomske blokade SRJ i Republike Srbije prema Republici Srpskoj. Aktivnost ekstremista SRS se ogledala od na izgled čisto humanitarne pomoći (dobrovoljno davanje krvi, dopremanje lekova i sanitetskog materijala i dr.) jer su je zloupotrebljavali svojim

boravkom, te kroz razne vidove šverca pribavljali materijalnu korist, do kontakata sa ekstremistima koji su bili ogorčeni politikom SRJ i Republike Srbije i time zajednički dogovarali atentate i otmice najviših funkcionera SRJ i Republike Srbije, do mogućnosti atentata na Predsednika Republike Srbije u saradnji sa ekstremistima SRS u Republici Srbiji (van područja našeg Centra).

Pred navedenog isti su preko oficira VRS pokušavali i još uvek pokušavaju pribaviti lažna dokumenta o učešću pojedinih lica na ratom zahvaćenim područjima bivše Republike BiH, u cilju stvaranja alibija (radi se o stvaranju alibija za lica protiv kojih je naš Centar podneo krivične prijave 1993. godine).

Isto tako ekstremisti SRS sa ekstremistima Republike Srpske vrše ilegalno prebacivanje lica u SRJ iz Republike Srpske u cilju regulisanja njihovog izbegličkog statusa, opet iz koristiljublja, i vrše promet oružja na teritoriji SRJ gde se isto ilegalno preprodaje.

Za razliku od navedenih aktivnosti, kontakti sa ekstremistima RSK se tokom 1994. i početkom 1995. godine vidno smanjuju, ali samo u jednom delu, jer je delovanje SRS "Nikola Pašić" sve agresivnije te ekstremisti SRS - SČP koji su prešli u SRS "Nikola Pašić" rade na stvaranju uporišta - odbora stranke u RSK, jer su odnosi "dojučerašnjih" istomišljenika, lidera SRS Vojislava Dr Šešelja i lidera SRS u RSK a delom i u Republici Srpskoj prekinuti.

Imajući u vidu navedenu aktivnost ekstremista SRS u periodu 1994/95. godinu, CRDB Sremska Mitrovica u koordinaciji sa III Upravom RDB MUP-a Republike Srbije je primenom svih raspoloživih metoda i sredstava rada pratila i dokumentovala navedenu delatnost. Radi preglednijeg uvida o preduzetim merama i radnjama RDB ističemo da smo u periodu 1994/95. godine pratili aktivnost ekstremista navedene grupacije kroz vođenje tri operativne obrade i 4. prethodne obrade. Na predmetima smo koristili

3. OTM TKTR. Osim navedenog aktivnost ekstremista SRS pratili smo i kroz druge vidove operativnog rada kroz koje smo pratili navedenu delatnost, što je rezultiralo i kvalitetnijim radom - vrbovanjem dve saradničke pozicije na kompromitujućem materijalu, preko kojih smo stvorili čvrsta uporišta u redovima ekstremista SRS preko kojih pratimo njihovu aktivnost i namere.

Procenjujemo na osnovu iznetog da će dalji pravci delovanja ekstremista SRS u narednom periodu biti usmereni na dalje nastojanje da se kroz napade na Predsednika Republike Srbije kao i na rukovodstvo vrati kako smo naveli već u dobroj meri izgubljeni ugled stranke. Isto tako njihova aktivnost biće usmerena na čvršće povezivanje sa ekstremistima, posebno iz Republike Srpske. Osim navedenog pravci delovanja ekstremista biće usmereni i na razrešavanje međusobnih sukoba i kompromitaciju SRS "Nikola Pašić" u cilju pridobijanja - povraćaja članstva, kao i nastojanja da se kroz vid podmićivanja poslanika u Skupštini Republike Srbije iz drugog "tabora" dodje do željenog cilja - rehabilitacije u javnosti.

U narednom periodu posebnu pažnju treba obratiti i na njihovu delatnost koja poprima sva obeležja kriminalne delatnosti, kao što su "reketi", vršenja krivičnih dela izazivanja opšte opasnosti i dr. Kako je već napred pomenuto, njihova aktivnost u narednom periodu biće takodje usmerena i na stvaranje uporišta u redovima nezadovoljnih radnika u preduzećima na teritoriji koju pokriva naš Centar, ali i prodor u redove pripadnika RJB, RDB i VJ, jer postojeća saznanja ukazuju na prisutnost kontakata ekstremista SRS sa pripadnicima RJB i VJ sa krajnjim ciljem ostvarenja namere da iste pridobiju u službu svojih interesa.